

Algorytm wszelkich reform

Autor tekstu: **Wiesław Jaszczyński**

Każda reforma, w jakiegokolwiek bądź dziedzinie, jeżeli ma być przeprowadzona z powodzeniem, musi przebiegać według stałego, niezmiennego algorytmu. Spróbujmy przeanalizować jego poszczególne punkty i odpowiedzieć na pytanie, w jakim stopniu obecnie wdrażane reformy w państwie spełniły te wymagania.

1. **Należy zrobić dokładne rozpoznanie, co w obecnym systemie źle funkcjonuje i określić, co chcemy poprawić w obecnym stanie wiedzy.** Mówiąc po lekarsku: musimy postawić diagnozę. Trudno jest kogoś skutecznie leczyć, jeżeli nie mamy rozpoznania choroby i nie wiemy dokładnie co pacjentowi dolega oraz jakie mogą być skutki tych dolegliwości. Jest to bardzo ważne działanie, bo niekiedy, zdawałoby się, ciężką chorobę można wyleczyć prostymi lekami a, innym razem, po lekkich objawach rozpoznajemy ciężkie schorzenie, które wymaga leków drastycznych.

2. **Należy następnie jasno, jednoznacznie i zrozumiale określić cel, co chcemy zrobić i na czym ma polegać poprawa.** Społeczeństwo musi dokładnie wiedzieć i być w pełni świadome, co będziemy robić i jaki jest cel naszego działania. Bez takiego ogólnego przekonania o sensie naszych wysiłków nie uda się żadna reforma. Vide: reforma podziału administracyjnego państwa z 1975 r. Brak szerokiej informacji społeczeństwa, akceptacji reform przez większość obywateli, nagłe wprowadzenie reformy z zaskoczenia i bez dokładnego przygotowania, doprowadziło do głębokiej tęsknoty za powiatami i powrotu do przeszłości chociaż, w założeniu intencje i sam podział mogły być dobre, przyczyniające się do znacznego rozwoju mniejszych miast. Każda działalność człowieka składa się z elementów stałych i zmiennych. Takimi elementami stałymi jest na przykład: szerokość torów na kolei, układ pedałów w samochodach, klawiatura w komputerach (można cytować jeszcze wiele przykładów) oraz **również podział administracyjny państwa**, czy układ ulic w mieście, który nie może ulegać częstym zmianom. Czy można sobie wyobrazić w dniu dzisiejszym rozpoczęcie reformy PKP od zmiany szerokości torów?

3. **Następnie musimy postawić pytanie: czy do realizacji naszego celu mamy odpowiednio przygotowaną, przekonaną i umotywowaną kadre?** Jeżeli takiej przekonanej i umotywowanej do naszych działań kadry nie mamy, to nie wolno rozpoczynać działań reformatorskich od zmian strukturalnych. Sytuacja taka grozi zawaleniem całej struktury i zapanowaniem generalnego chaosu, z którego wyprowadzanie będzie trwało wiele lat. (Porównuję to zawsze do wysadzenia budynku w powietrze. Do niszczenia wystarczy dwóch głupków, do rozłożenia ładunków i włączenia zapalnika. Do budowania zaś struktury potrzeba armii specjalistów i długiego czasu. Warszawę zniszczono skutecznie w ciągu trzech miesięcy, a odbudowywano 40 lat. To samo dotyczy struktur państwowych). Pierwszym zasadniczym krokiem w reformach musi być odpowiednie przygotowanie, uświadomienie i akceptacja ludzi, których ta reforma dotyczy. Bez tego żadne działanie chociażby najśluszniesze na pewno nie uda się. Ludzie muszą być absolutnie przekonani, że po osiągnięciu założonego celu będzie na pewno lepiej, że kosztowna reforma ma swój sens i cel i nie jest dokonywana tylko dla samej zmiany i wprowadzenia zamieszania.

4. **Następnym punktem będzie założenie terminu, w jakim czasie chcemy nasze zmiany dokonać?** Pytanie to ściśle wiąże się z punktem następnym o pieniądze. Czy stać nas na działanie szybkie i wydatek dużej sumy, czy lepiej sprawę rozciągnąć w czasie w zależności od posiadanych środków i czy warto w tej sprawie zaciągać kredyty?

5. **I pytanie ostatnie, stawiane dopiero po precyzyjnej odpowiedzi na wszystkie poprzednie — to pieniądze.** Czy mamy zabezpieczone na nasz cel pieniądze i czy realizacja tego celu w ogóle się opłaci? Liczenie w układzie **koszt/zysk**. W wielu krajach Europy Zachodniej na przykład, mimo wprowadzenia ruchu prawostronnego na szosach, na kolejach pozostawiono ruch lewostronny, bo taka zmiana na kolejach nie opłaciła się, była zbyt kosztowna a zysk niewielki.

W świetle powyższych wywodów pozostawiam czytelnikom ocenę przygotowania naszego rządu do podjętych reform. Jeżeli na pełne bojaźni pytanie: — *Jak to będzie po 1 stycznia 1999 r.?*, Pan Minister odpowiada, dla uspokojenia, że niewiele się zmieni, to natychmiast

ciśnie się pytanie: - To po co to całe zamieszanie? Łatwo jest nieodpowiedzialnie protestować, ale trudno odpowiedzialnie rządzić. Zupełnie jak z wysadzaniem w powietrze i budowaniem.

[Opublikowano: **Vox medici** nr 1-2/1999]

Wiesław Jaszczyński

Doktor medycyny. Emerytowany lekarz (specjalista medycyny morskiej i tropikalnej), i pilot (latał m.in. w Afryce), były wiceminister zdrowia i opieki społecznej, oraz Główny Inspektor Sanitarny Kraju w latach 1994-1998. Przez dwa lata jako lekarz naczelny Międzynarodowego Portu Lotniczego w Trypolisie zabezpieczał medycznie muzułmańskie pielgrzymki do Mekki. Laureat Złotej Honorowej Odznaki Fundacji Promocji Zdrowia (2000), odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2001), jako pierwszy Polak otrzymał godność honorowego patrona Międzynarodowej Federacji Lotniczej FAI (2002). Mieszka w Szczecinie. [Więcej informacji o autorze](#)

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 08-12-2003)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3122) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3122>)

Contents Copyright © 2000-2008 by Mariusz Agnosiewicz
Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.
Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę podkatalogów, skrypty JavaScript oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl